

HE LLEGIT NO SÉ ON

EVA
PIQUER

Kafka es va quedar curt

Sara Mesa recrea la història real d'una dona sense casa que intenta sol·licitar la renda mínima a què té dret i les passa magres

Costa de creure que algú pugui esquivar tots els entrebancs burocràtics

En teoria, les famílies nombroses i monoparentals disposen d'alguns avantatges dels que sempre van bé quan tens uns quants fills o ets l'únic adult de la unitat familiar. Aquests avantatges a l'hora de la veritat són pocs, poquíssims. Irrisoris. I per obtenir-los cal fer una infinitat de tràmits que comporten un temps i un espai mental que no solen tenir els titulars de les famílies nombroses i monoparentals. La cursa d'obstacles és tan gran que sovint surt més a compte renunciar als beneficis en qüestió. Jo mateixa he optat per deixar de demanar el bo social per a clients vulnerables, un descompte considerable en la factura de la llum al qual tenen dret totes les famílies nombroses i monoparentals, perquè sol·licitar el bo social requereix haver fet un màster en burocràcia. L'últim cop me'n van denegar la renovació al·legant que no els coincidia l'adreça d'empadronament amb la del subministrament: resulta que visc en un edifici de quatre escales que ocupa sis números de carrer, i al paper de l'Ajuntament posa que resideixo al número 133-35 mentre que a la factura elèctrica els consta 129-35. O una cosa així.

Segon exemple. L'Ajuntament de Barcelona em va cobrar fa uns mesos l'IBI per domiciliació bancària. És a dir: l'Ajuntament ja sap quin és el meu compte corrent. Qualsevol família nombrosa té dret a una bonificació sobre la quota líquida de l'impost corresponent al domicili habitual. Aquesta bonificació es calcula en funció del tipus de fa-

mília nombrosa (general o especial) i de la renda de la unitat familiar. Però a mi em van cobrar per error l'IBI sencer, sense cap bonificació. Per demanar-la vaig haver d'omplir una instància i enviar-la per correu postal. Tres mesos després, rebo una resposta, també per carta: tinc raó jo, m'haurien d'haver aplicat una bonificació a l'IBI del 2021. Els he d'enviar per correu normal o certificat les meves dades bancàries (recordatori: l'Ajuntament ja em va cobrar l'IBI a través del banc) amb un segell de l'entitat bancària que confirmi que aquell és, en efecte, el meu compte corrent. Només així em tornaran els diners que no m'haurien d'haver cobrat mai.

Soc una persona privilegiada, em dedico professionalment a manejar informació, i tot i així la burocràcia em supera. No em puc ni imaginar què deu ser trobar-se en una situació de pobresa ex-

trema i haver de demostrar que tens dret a un determinat ajut. Més aviat em costa de creure que hi hagi algú que aconsegueixi esquivar tots els entrebancs burocràtics. En canvi, s'ha estès no sé com la idea que hi ha un excés de prestacions destinades als més pobres. Una llegenda urbana que pretén contrarestar l'escriptora madrilenya Sara Mesa en el llibre *Silencio administrativo* (Anagrama), en què ens presenta el periple real d'una captaire discapacitada, malalta i pobra que, quan finalment demana ajuda, xoca contra una realitat que no l'escolta. "Aquesta història posa de manifest que l'administració i alguns mitjans de comunicació contribueixen indirectament a l'existència de l'aporofòbia [aversió a la pobresa], en crear una imatge distorsionada i magnificada de les ajudes i partides públiques destinades a erradicar la pobresa, a la vegada que en silenci o maquillen les greus limitacions i deficiències", denuncia Sara Mesa a la introducció.

¿Pot una dona pobra i sense llar demostrar que és pobra i sense llar?

Silencio administrativo no és un assaig, sinó una crònica subjectiva d'un cas personal. El d'una dona sense llar que tracta de sol·licitar la renda mínima i topa amb un laberint desesperant ple de traves i de trampes. Patim un sistema que exigeix més als qui tenen menys. La conclusió de tot plegat no pot ser més trista: tot i que hi ha força gent que intenta donar un cop de mà desinteressat a la Carmen, la màquina burocràtica de l'administració és invencible. ♦♦